

Załącznik do uchwały Nr VII/39/07  
Rady Powiatu Słubickiego  
z dnia 27 lutego 2007 r.

**Powiatowy Program Działań  
na Rzecz Osób Niepełnosprawnych  
na lata 2007–2013**

Spis treści:	str.
I. Wstęp .....	2
II. Charakterystyka powiatu słubickiego .....	3
III. Założenia programu .....	4
IV. Cele programu .....	5
1. Stworzenie odpowiednich warunków do życia i rozwoju dzieciom i młodzieży wkraczającej w dorosłe życie .....	5
2. Skuteczna pomoc osobom dorosłym w pokonywaniu sytuacji problemowych .....	7
3. Zapewnienie kompleksowej i łatwo dostępnej informacji osobom niepełnosprawnym .....	8
4. Adaptacja osób do sytuacji i warunków zaistniałych na skutek niepełnosprawności .....	8
5. Stworzenie skutecznego systemu rehabilitacji osób niepełnosprawnych .....	8
V. Współpraca z organizacjami pozarządowymi .....	9
VI. Realizacja programu .....	10

## **I. Wstęp**

Polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych to ogół działań różnych podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych, mających na celu tworzenie ogólnych warunków nauki, pracy, bytu i funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego. Umożliwiają one pełną integrację społeczną osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, w środowisku pracy oraz w społeczeństwie jako całości.

Trudną sytuację życiową osób niepełnosprawnych wyznacza wiele czynników, w szczególności parametry zdrowotne, funkcjonalne i psychiczne. Równie ważna jest tutaj rodzina oraz położenie społeczne. Rangę problemu wyznacza także brak rozwiązań wielu życiowych trudności tej grupy społecznej, dlatego powstał program działań, który umożliwi dofinansowanie przedsięwzięć na rzecz osób niepełnosprawnych. Przyczyni się on w dużym stopniu do rozwiązania szeregu problemów, z którymi borykają się osoby niepełnosprawne na terenie powiatu ślubickiego.

Dużą rolę mają do spełnienia organizacje pozarządowe zajmujące się pomocą osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom oraz samorządy terytorialne. Kluczem do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społeczeństwa jest ich integracja z nimi. Człowiek niepełnosprawny ma takie same prawa, co zdrowa osoba, w związku z tym słusznie domaga się wyrównywania jego szans i położenia życiowego.

Działania powiatu ślubickiego wobec osób niepełnosprawnych stanowią ważny element polityki społecznej i gospodarczej. Działania te ukierunkowane są na rozwiązywanie problemów osób niepełnosprawnych. Jest to dążenie do kompleksowego rozpoznania i realizowania potrzeb fizycznych, psychicznych, społecznych, zawodowych i duchowych każdego niepełnosprawnego.

Istotne jest, aby propagować i utrzymywać zasadę solidaryzmu społecznego w działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych, która zmienia świadomość społeczeństwa w kierunku pozytywnego odbioru osoby niepełnosprawnej. Działania te zmierzają właśnie do tworzenia możliwości dla społecznej samopomocy i inicjatywy w przezwyciężaniu trudności i w rozwiązywaniu problemów integracji.

Podjęte działania będą poszerzane na wszystkie dziedziny związane z zaspakajaniem potrzeb tej grupy społecznej, wynikające z ich niepełnosprawności i z konieczności stwarzania im oraz z ich udziałem możliwości partnerskiego udziału w życiu społecznym.

Przyjęte działania w niniejszym programie obejmują całą społeczność osób niepełnosprawnych.

## **II. Charakterystyka powiatu ślubickiego**

Miejszem realizacji programu jest obszar powiatu słubickiego. Niemniej jednak zakładamy, że będzie otwarty na partnerów z przygranicznych terenów Niemiec.

Powiat powstał z połączenia czterech gmin dawnego województwa gorzowskiego (gminy: Słubice, Górzycza, Ośno Lubuskie, Rzepin), oraz jednej gminy dawnego województwa zielonogórskiego (gmina Cybinka). Powiat słubicki leży w zachodnio-północnej części województwa lubuskiego i graniczy odpowiednio: po stronie północnej z powiatem gorzowskim, po stronie wschodniej z powiatem sulęcińskim, po stronie południowo-wschodniej z powiatem krośnieńskim, a od strony zachodniej z Krajem Związkowym Brandenburgia – RFN. Podstawowe dane powiatu słubickiego przedstawiają tabele.

*Podstawowe dane powiatu słubickiego.*

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość liczbowa
1	Powierzchnia w km <sup>2</sup>	999,72
2	Powierzchnia w stosunku do województwa (%)	7,15
3	Ludność	46 919
4	Ludność w stosunku do województwa (%)	4,65
5	Przyrost naturalny na 1.000 ludności w województwie	+ 1,99 + 0,92
6	Saldo migracji na 1.000 mieszkańców w województwie	- 0,09 - 0,39
7	Ludność zamieszkała w miastach - % ogółu ludności województwo	64,3 64,2
8	Ludność na 1 km <sup>2</sup>	47
9	Liczba miast	4
10	Liczba wsi	72

*Poniższa tabela ukazuje dane dotyczące poszczególnych gmin.*

Gminy	Powierzchnia w km <sup>2</sup>	Miejscowości	Ludność			Ludność na 1 km <sup>2</sup>
			ogółem	mężczyźni	kobiety	
Cybinka	280	18	6.702	3.368	3.334	24
Ośno Lub.	198	15	6.148	3.063	3.085	31
Rzepin	191	15	10.118	5.156	4.962	53
Słubice	185	15	19.769	10.017	10.252	107
Górzycza	146	13	4.207	2.096	2.111	29

W powiecie słubickim w wieku przedprodukcyjnym było 11,8 tys. osób, w wieku produkcyjnym 29,5 tys. , a poprodukcyjnym 5,6 tys. osób.

Osób bezrobotnych w powiecie słubickim było 3.786, w tym 1.911 osób to kobiety. Stopa bezrobocia na koniec 2006 roku wynosi 19,9 %, w województwie 19,0 % a w kraju 14,8 %. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych gminach przedstawia się następująco:

- gm. Cybinka 608 osób,
- gm. Górzycza 335 osób,
- gm. Ośno Lubuskie 424 osoby,

- gm. Rzepin 701 osób,
- gm. Słubice 1.718 osób.

Osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotni jest 124, w tym kobiet 69. Wśród tych osób 20 posiada prawo do zasiłku.

Na terenie powiatu działają trzy zakłady pracy chronionej, w których zatrudnionych było 156 osób. Są nimi:

- Spółdzielnia Inwalidów „PRESPO” w Słubicach
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowe Handlowe „LAS” w Rzepinie
- Ośrodek Wzornictwa Przemysłowego „FORMCOM” w Słubicach

W powiecie słubickim zarejestrowane są 4 803 podmioty gospodarcze. Występowanie podmiotów gospodarczych w poszczególnych gminach przedstawia się następująco:

1. Słubice – ogółem 2882 podmioty gospodarcze,
2. Rzepin – ogółem 765 podmiotów gospodarczych,
3. Ośno Lub. – ogółem 482 podmioty gospodarcze,
4. Cybinka – ogółem 449 podmiotów gospodarczych,
5. Górzycza – ogółem 225 podmiotów gospodarczych.

### **III. Założenia programu**

Działania wobec osób niepełnosprawnych są zadaniami ogólnospołecznymi, ponieważ skutki niepełnosprawności dotyczą wszystkich dziedzin życia.

Głównym założeniem programu jest takie sterowanie środkami, aby w jak największym stopniu zostały one zainwestowane w poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych, przede wszystkim poprzez rehabilitację. Założeniem tego programu jest także dążenie do kompleksowego działania uwzględniającego potrzeby fizyczne, psychiczne, społeczne i duchowe każdego niepełnosprawnego mieszkańca oraz stworzenie możliwości integracji ze społeczeństwem lokalnym w miarę posiadanych środków finansowych i prawnych, podmiotów uczestniczących i współpracujących w realizacji niniejszego programu.

Powiat słubicki pragnie stworzyć podstawowe oraz realne możliwości zaspokajania przynajmniej niezbędnych potrzeb osób niepełnosprawnych, przede wszystkim w zakresie:

- stworzenia odpowiednich warunków do życia i rozwoju dzieciom i młodzieży wkraczającej w dorosłe życie,
- skutecznej pomocy osobom dorosłym w pokonywaniu sytuacji problemowych,
- zapewnienia kompleksowej i łatwo dostępnej informacji osobom niepełnosprawnym,
- adaptacja osób do sytuacji i warunków zaistniałych na skutek niepełnosprawności,
- stworzenie skutecznego systemu rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest formą realizacji podstawowych potrzeb osób niepełnosprawnych. Pełna realizacja niniejszego programu możliwa będzie w dłuższej perspektywie czasowej i przy założeniu, że będą sukcesywnie wdrażane w życie elementy tego programu. Podstawą realizacji niniejszego programu jest zasada solidaryzmu społecznego, tworzącego system skonkretyzowanych działań administracji rządowej i samorządowej, organizacji pozarządowych, tych zwłaszcza zrzeszających osoby niepełnosprawne. Powiat słubicki zmierza do wspierania działań samopomocowych oraz inicjatyw społecznych mających na celu przewyciężanie trudności związanych z integracją społeczną osób niepełnosprawnych.

Przygotowany program na lata 2007 – 2013 został opracowany na bazie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych, które w sposób znaczący wpłynęły na treść programu, wskazując obszary ewentualnej pomocy ze strony samorządu.

„Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007-2013” jest zgodny w swych założeniach z opracowaną „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Słubickim na lata 2005-2013” i Strategią Rozwoju Powiatu Słubickiego.

#### **IV. Cele programu.**

Cele programu zostały opracowane na podstawie diagnozy potrzeb osób niepełnosprawnych i wpisują się w „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Słubickim na lata 2005-2013”.

##### **1. Stwarzanie odpowiednich warunków do życia i rozwoju młodzieży wkraczającej w dorosłe życie:**

###### **1. Realizowanie form aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez:**

- Organizowanie prac interwencyjnych z udziałem Funduszu Pracy,
- Organizowanie przygotowania zawodowego w miejscu pracy dla bezrobotnych niepełnosprawnych,
- Organizowanie stażów zawodowych dla bezrobotnych niepełnosprawnych, którzy nie przekroczyli 25 lat życia oraz tych, którzy w ostatnich 12 miesiącach od ukończenia szkoły wyższej nie ukończyli 27 rok życia,
- Przyznanie jednorazowo środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- Refundację podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego,
- Udzielanie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej,
- Dofinansowanie do oprocentowania kredytu zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej.

###### **2. Rozwój intelektualny osób niepełnosprawnych poprzez:**

- Włączenie dzieci i młodzieży z terenu powiatu do ogólnodostępnych szkół i przedszkoli poprzez utworzenie w miarę możliwości klas integracyjnych,
- Systematyczne usuwanie w ramach prac modernizacyjno – remontowych barier architektonicznych w placówkach oświatowych,
- Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w warsztatach terapii zajęciowej,
- Objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów niepełnosprawnych,
- Realizowanie indywidualnego toku nauczania dla dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością,
- Utworzenie specjalistycznych gabinetów pomocy dzieciom niepełnosprawnych w placówkach oświatowych w szczególności w zakresie logopedii, pedagogiki oraz terapii psychologicznej.

### **3. Uczestnictwo w życiu sportowym osób niepełnosprawnych poprzez:**

- Udostępnianie obiektów sportowo – rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych,
- Propagowanie wśród organizacji pozarządowych zrzeszających osoby niepełnosprawne z naszego powiatu potrzeby organizowania imprez sportowych dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych osób niepełnosprawnych,
- Propagowanie inicjatyw zmierzających do budowy i rozbudowy infrastruktury sportowej i rehabilitacyjnej,

## **2. Skuteczna pomoc osobom dorosłym w pokonywaniu sytuacji problemowych:**

### **1. Współpraca z zakładami pracy chronionej, zatrudniającymi osoby niepełnosprawne bezrobotne i poszukujące pracy poprzez:**

- Pomoc w pozyskaniu środków finansowych PFRON na tworzenie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- Dobór i kierowanie do zatrudnienia bezrobotnych niepełnosprawnych na utworzone miejsca pracy,
- Organizowanie szkoleń dla osób niepełnosprawnych w celu podniesienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych w celu podniesienia szans zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

### **2. Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezrobotnym niepełnosprawnym przy podejmowaniu własnej działalności gospodarczej poprzez:**

- Pomoc przy opracowywaniu wniosków o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- Przyznawanie bezrobotnym niepełnosprawnym jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- Udzielanie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej,

- Dofinansowanie do oprocentowania kredytu zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej.

### **3. Realizacja ustawowych form pomocy socjalnej dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych:**

- Wypłacanie zasiłków dla bezrobotnych,
- Finansowanie kosztów przejazdu do miejsca szkolenia lub zatrudnienia,
- Refundowanie składek na ubezpieczenie społeczne w związku z zatrudnieniem,

### **4. Współpraca z Powiatową Radą Zatrudnienia w zakresie promocji zatrudnienia oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy na rzecz osób bezrobotnych niepełnosprawnych:**

- Współdziałanie w zakresie pozyskiwania środków Funduszu Pracy na realizację form aktywnych,
- Rozdzielanie środków Funduszu Pracy na poszczególne formy aktywizacji zawodowej.

### **5. Wspieranie opieki zdrowotnej na potrzeby osób niepełnosprawnych poprzez:**

- Stworzenie warunków do prowadzenia opieki zdrowotnej dla osób niepełnosprawnych,
- Rozpowszechnienie informacji na temat terminów przeprowadzania bezpłatnych badań zdrowotnych
- Organizowanie spotkań i konferencji z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia,
- Organizacja szkoleń z zakresu chorób cywilizacyjnych i radzenia sobie z tymi chorobami,
- Systematyczne usuwanie barier architektonicznych w placówkach służby zdrowia.

## **3. Zapewnienie kompleksowej i łatwo dostępnej informacji osobom niepełnosprawnym.**

### **1. Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych poprzez:**

- Zagwarantowanie uczestnictwa środowisk osób niepełnosprawnych w Powiatowej Społecznej Radzie ds. Osób Niepełnosprawnych, reprezentującej organizacje pozarządowe osób niepełnosprawnych i pracodawców,
- Bieżące aktualizowanie informacji zamieszczanej na stronie internetowej powiatu i tablicach informacyjnych jednostek organizacyjnych o działaniach podejmowanych przez samorząd na rzecz osób niepełnosprawnych,
- Organizowanie spotkań integracyjnych mających na celu uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych.

## **4. Adaptacja osób do sytuacji i warunków zaistniałych na skutek niepełnosprawności.**

### **1. Przygotowanie osób niepełnosprawnych do życia w środowisku społecznym poprzez:**

- Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci, młodzieży i osób dorosłych niepełnosprawnych,
- Rozwijanie podstawowych umiejętności społecznych przez osoby niepełnosprawne, aby mogły funkcjonować w społeczeństwie,
- Korzystanie na zasadzie równości z praw i obowiązków dla ogółu obywateli, bez względu na rodzaj, przyczynę i stopień niepełnosprawności,



- Zapewnienie środowiskom osób niepełnosprawnych niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia,
- Udzielanie pomocy ze strony Starostwa Powiatowego i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (Biuro ds. Współpracy i Osób Niepełnosprawnych) w taki sposób aby osoby niepełnosprawne stawały się bardziej samodzielne,

## **5. Stworzenie skutecznego systemu rehabilitacji osób niepełnosprawnych.**

### **1. Realizacja rehabilitacji społecznej poprzez:**

- Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- Dofinansowanie funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej w Żubicach.

### **2. Zwiększenie dostępności do świadczeń z zakresu rehabilitacji:**

- Rozbudowa na terenie powiatu bazy świadczącej profesjonalne usługi rehabilitacyjne,
- Pomoc w uzyskaniu dofinansowania na budowę i rozbudowę obiektów służących rehabilitacji oraz wyposażenie w sprzęt rehabilitacji,
- Promowanie ciekawych inicjatyw z zakresu rehabilitacji społecznej.

## **V. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.**

Organizacja pozarządowa to podmiot niezależny od administracji publicznej, nie działający w celu osiągnięcia zysku i wykonujący zadania z zakresu pomocy społecznej, ochrony zdrowia czy edukacji. Zgodnie z zasadą subsydiarności zadaniem podmiotu pozarządowego jest organizowanie nowatorskich przedsięwzięć opartych na alternatywnych metodach działania. Działalność trzeciego sektora powinno być traktowana „pozytywnie” przez władze lokalne i w miarę możliwości wspierana.

W realizacji zadań przyjętych w Programie będą również zaangażowane stowarzyszenia pozarządowe, których statutowa działalność skierowana jest na potrzeby osób niepełnosprawnych, działających w ich interesie, bez względu na wiek, rodzaj i stopień niepełnosprawności między innymi:

- 1) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Słubicach,
- 2) Stowarzyszenie Chorych na SM w Zielonej Górze Koło w Słubicach,
- 3) Towarzystwo Walki z Kalectwem w Słubicach,
- 4) Polski Związek Niewidomych Koło w Słubicach,
- 5) Sekcja Emerytów, Rencistów i Inwalidów ZNP,
- 6) Cybińskie Stowarzyszenie Rozwoju „Pro-Eko”,
- 7) Krajowe Forum Kobiet „Nadzieja” w Słubicach,
- 8) Polski Związek Diabetyków Koło w Słubicach,

- 9) Polsko–Niemieckie Stowarzyszenie „Humanitas” w Górzycy,
- 10) Polsko – Niemieckie Towarzystwo Rehabilitacyjno – Rekreacyjne „EUREGIO – VIADRINA” z siedzibą w Słubicach oraz bliźniaczą organizacją Koordinationszentrum „EUREGIO – VIADRINA” e.V we Frankfurcie nad Odrą,
- 11) Terenowa Jednostka Stowarzyszenia Miłosierdzia Św. Wincentego A`Paolo przy Parafii NMP w Słubicach,
- 12) Stowarzyszeniem Pomocy Bliźniemu im. Brata Krystyna przy Parafii Św. Ducha w Słubicach,
- 13) Polsko – Niemiecka Akademia Seniorów przy Collegium Polonicum w Słubicach,
- 14) Stowarzyszenie Przyjaciół Powiatu Słubickiego.

## **VI. Realizacja programu.**

„Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007-2013” będzie realizowany poprzez organy samorządu terytorialnego a także organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych w obszarze rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Realizacja Programu będzie przebiegała poprzez:

1. Przekazanie uchwalonego przez Radę Powiatu Programu do wszystkich gmin powiatu oraz stowarzyszeń działających na rzecz środowisk osób niepełnosprawnych.
2. Włączenie następujących podmiotów w realizację programu:
  - Starostwo Powiatowe w Słubicach,
  - Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Słubicach,
  - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Słubicach,
  - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach,
  - Powiatowy Urząd Pracy,
  - Ośrodki Pomocy Społecznej z gmin wchodzących w skład powiatu,
  - placówki służby zdrowia,
  - placówki edukacyjne,
  - Urzędy Miejskie
3. Przygotowania spotkania z podmiotami wymienionymi w pkt. 2 i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w celu podjęcia działań zmierzających do realizacji powyższego Programu.
4. Zainicjowanie kampanii informacyjnej celem poinformowania osób niepełnosprawnych o pomocy, jaką mogą uzyskać od jednostek samorządu terytorialnego.
5. Przedstawienie możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych pracodawcom z terenu powiatu poprzez spotkanie z pracodawcami z poszczególnych gmin.
6. Program będzie monitorowany poprzez coroczne sprawozdanie z jego wykonania.

